

Bijlage 3. Behandeling van de adviezen bij het ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als monument van de grote schoorsteen van Agfa-Gevaert in Mortsel

Provincie: Antwerpen

Gemeente: Mortsel, 1ste afdeling, sectie A

Objectnummer: 4.01/11029/129.1 - Dossiernummer: 4.001/11029/103.1

Omschrijving:

Grote schoorsteen Agfa-Gevaert, Septestraat 27

Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden:

Brussel,

23 -10- 2015

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

1. Adviezen uitgebracht door de departementen en agentschappen van de beleidsdomeinen RWO, LNE, MOW en LV

a. Beleidsdomein RWO

Het advies werd gevraagd op 9 juli 2015.

Het departement en de agentschappen brachten geen advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies bijgevolg gunstig.

b. Beleidsdomein LNE

Het advies werd gevraagd op 9 juli 2015.

De Afdeling Land- en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen bracht op 5 augustus 2015 een gunstig advies uit over de bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

c. Beleidsdomein MOW

Het advies werd gevraagd op 9 juli 2015.

Het departement en de agentschappen brachten geen advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies bijgevolg gunstig.

d. Beleidsdomein LV

Het advies werd gevraagd op 9 juli 2015.

Het departement Landbouw en Visserij bracht op 3 augustus 2015 een gunstig advies uit over deze bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Het departement noch de overige agentschappen brachten een advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

2. Advies uitgebracht door de gemeente Mortsel

Het advies werd gevraagd op 9 juli 2015.

a. Gemeente Mortsel

Het college van Burgemeester en Schepenen bracht op 3 augustus een gunstig advies uit over deze bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

3. Advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE)

Het advies werd gevraagd op 9 juli 2015.

De VCOE bracht op 11 september 2015 een gunstig advies uit over de bescherming van het onroerend goed. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Behandeling van het advies:

- De beschermingsaanvraag van de schoorsteen van Agfa-Gevaert gebeurt inderdaad niet vanuit een volledige evaluatie van de site van Agfa-Gevaert. Het is een ad hoc-beschermingsaanvraag van de stad Mortsel voor de schoorsteen vanwege het beeldbepalende karakter van de schoorsteen. Het onderzoek naar de erfgoedwaarden van de schoorsteen kadert de schoorsteen wel in de geschiedenis van Agfa-Gevaert en van de site Gevaert I. Het beschermingsvoorstel doet geen uitspraken over de beschermenswaardigheid van de andere gebouwen op de site. Er komen mogelijk wel andere gebouwen voor bescherming in aanmerking. Eventuele toekomstige voorstellen voor bescherming op de site zijn dus niet uitgesloten. De schoorsteen maakt deel uit van het zuidwestelijke gedeelte van de site Gevaert I tegen de Antwerpse Steenweg waarvoor een masterplan wordt opgesteld. De economische activiteit op dit gedeelte van de site Gevaert I wordt door Agfa-Gevaert gestaakt. Binnen dit gedeelte werden geen andere erfgoed gebouwen aangetroffen die beschermenswaardig zijn.
- De commissie vraagt om de bescherming van de schoorsteen op de site van Agfa-Gevaert verder te kaderen vanuit een overzicht van de overige beschermenswaardige schoorstenen in Vlaanderen. Er bestaan inderdaad nog andere schoorstenen in Vlaanderen die voor bescherming in aanmerking komen. Een vergelijkende studie drong zich echter niet op omdat de grote schoorsteen van Agfa-Gevaert door zijn leeftijd, bouwwijze, hoogte en waterreservoir uitzonderlijk is.
- De formulering van artikel 3 in het Ministerieel Besluit is aangepast.
- De inhoudelijke nota bij de bescherming verwees voor de fysische toestand naar het rapport van de inspectie van Monumentenwacht. De conclusies van dat rapport zijn aan het inhoudelijk dossier toegevoegd.
- Het is voor de commissie onduidelijk waarom het belang van de schoorsteen voor de geschiedenis van de stad als een 'historische' waarde wordt gedefinieerd en niet als 'sociale' of 'culturele' waarde'. Voor het toepassen van de waarden wordt gebruik gemaakt van de definities van de waarden zoals opgenomen in de vastgestelde methodologie voor het vaststelling van de onroerenderfgoedinventarissen. De culturele waarde is er gedefinieerd als een waarde die getuigt van tijd- en regiogebonden menselijk gedrag. Het gebruik er van wordt beperkt tot de breed gedragen kenmerken van cultuur. Indien de culturele waarde van zeer lokaal niveau is, wordt dit onder de historische waarde geplaatst. De sociale waarde wordt enkel gebruikt indien een onroerend goed in de hedendaagse gemeenschap nog een actief, overgeleverd sociaal gebruik heeft of gemeenschapsvormend is blijven werken. Dat is in het geval van de schoorsteen niet het geval.

4. Conclusie

Het dossier dat voorgelegd werd voor advies wordt gunstig geadviseerd door alle instanties. Op basis van de opmerkingen bij het gunstig advies is het dossier op een aantal punten bijgestuurd in overeenstemming met de wijze waarop de opmerkingen hierboven zijn behandeld.

